

2018. január

Üdvözljük!

Fogadja szeretettel a Revitalist projekt első hírlevelét. Három éves projektünk keretében Szociális Farm mentor tréninget és hozzá kapcsolódó oktatási tananyagot dolgozunk ki, melynek célja a szociális farmok fejlődésének elősegítése Magyarországon, a hátrányos helyzetű célcsoportokkal való szakszerű, fejlesztő és támogató foglalkozás. A projekt lényeges innovatív eleme egy egyedülálló módszer hazai meghonosítása, melyet tréning formájában adunk át a szociális farmok és szociális intézmények azon munkatársainak, akik közvetlenül a hátrányos helyzetű ügyfelekkel dolgoznak.

Tartalomjegyzék

A Bercelszegi Öko Kisközösség	1
A berceli tervek	2
A projekttalálkozó eseményei	3

A projekt első nagy eseményére 2017. november 26-29. között került sor a Nógrád megyei - 2000 lakost számláló - Bercelen, alig 70 km-re Budapesttől. S, hogy miért erre a kis nógrádi településre esett a választás mint helyszín? Mert Bercelen épp csoda születik.

A Bercelszegi Öko Kisközösség

2015 tavaszán több családnak lehetősége nyílt új életet kezdeni Bercelen egy nagylelkű, környezettudatos és szociálisan érzékeny helyi házaspár jóvoltából. A berceli kastély tulajdonosai, Petro Kinga és Philippe de Chalendar a falu legrégebbi részén lévő két utcában (a Tabán és a Kenderváros utcákban) felvásárolták a régi vályogházakat a tulajdonukban lévő Bercel kastély körül, és azokat felújítás feltétele mellett szívességi lakhatásra odaadták azoknak a fiatal családoknak, pároknak és egyedülálló személyeknek, akik többnyire városokból költöztek ide, és vidéken újrakezdve akarták természetközelibb alapokra helyezni a mindennapjaikat, feleleveníteni a hagyományos falusi életmódot, amelynek része a háztáji zöldség- és gyümölcsstermesztés, feldolgozás, állattartás, fafűtés stb. A lakhatásra odaadott házak alapos felújításra szorultak, ezért első lépésként a kisközösség a házak rendbetételére törekedett. A szívességi lakhatásért cserébe a közösség tagjai együttműködnek a házaspár vidékfejlesztési terveiben, miközben élik a magyar vidéki élet munkával teli mindennapjait. Jelenleg négy család, két pár és három

2018. január

egyedülálló tagja van a kisközösségnek, akik azóta intézményesített formát, egyesületet is alapítottak 2016-ban, *Otthon Európában* néven. 2017-ben egy épületet közösségi házzá újíttak fel, amely ház udvara „Nyílt Közösségi Tér”-ként szolgálva helyet ad az épülő kemencének, a petang-pályának és egy kiskertnek is. Az egyesület fő célja a környezetrehabilitáció, a környezettudatos szemléletformálás és az alternatív fenntartható életmód bemutatása, a kulturális és hagyományőrző örökségvédelem. Azáltal, hogy ezek a családok ideköltöztek, a régi, leromlott állapotban lévő házak és kertek rekultiválásra kerültek, megújultak, és megteltek élettel. A kapcsolat a falubeliekkel lassan formálódik, a helyi lakosok sokszor csodabogárként néznek a beköltöző fiatalokra, akik hagyják nőni a füvet, hiszen majd az állatok lelegelik, nyáron mezítláb járnak, törekednek arra, hogy minél kevesebb szemetet termeljenek és hogy minél kevesebb csomagolt élelmiszert vásároljanak. Hisznek a környezettudatos közösség erejében, amit igazol a közösség által megszervezett számos program, kézműves műhely, baba-mama találkozó. Persze van még hova fejlődni – vallják, mert egyelőre annyi élelmiszert tudnak csak megtermelni, ami csak saját maguknak elegendő a téli hónapokra.

Mi az a szociális farm?

A szociális farmok egyesítik a környezettudatos gondolkodást a hátrányos helyzetű csoportok társadalmi befogadásával, mezőgazdasági tevékenységek gyakorlása révén. A szociális farm mezőgazdasági termelő, feldolgozó, vagy szolgáltató tevékenységet folytat hátrányos helyzetű személyek - fizikai vagy mentális problémákkal küzdő emberek, fogyatékkal élők, börtönviseltek, hajléktalanok, idősek stb. – bevonásával, illetve mezőgazdasághoz kapcsolódó oktatást, szemléletformálást nyújt a társadalom számára (pl. kisiskolások, óvodások részére). Ez a komplex modell a multifunkcionális mezőgazdaság egyik megnyilvánulási formája, amelyet a Közös Agrárpolitika is követendő iránynak tart.

A berceli tervek

Kinga Petro de Chalendar berceli projektjeihez, és ezzel együtt az Öko Kisközösséghez csatlakozott 2016-ban a *WWOOF Magyarország* is (amely szervezet 30 hazai biogazdaságból és mintegy évi 200 önkéntesből álló aktív hálózatot működtet az országban, így segítve a biotermesztéssel foglalkozó gazdálkodók és a tanulni vágyó önkéntesek egymásra találását). Ők együtt karöltve egy *WWOOF központ* és *szociális farm* létrehozását tervezik Bercel központi dombján, az Eperfasoron. Az együttműködésbe az 5 hektáros terület tulajdonosa (Kinga Petro de Chalendar) és a helyi Rehabilitációs Intézet is bekapcsolódott, melynek fogyatékkal élő lakói lesznek a tervek szerint a szociális farm mezőgazdasági és kézműves tevékenységének célzott végfelhasználói. A helyi *Harmónia*

2018. január

Rehabilitációs Intézet 57 éve működik a faluban. Működési területe kiterjed az értelmi fogyatékosok tekintetében Nógrád megyére, a súlyos látássérült értelmi fogyatékosok esetében valamennyi megyére és a fővárosra is. A 110 férőhelyes intézmény az ellátást két telephelyen, három gondozási egységben biztosítja, és külső munkáltatóval részmunkaidőben foglalkoztatja is a munkára képes lakóit. Ez a munka jelenleg azonban csak beltéri, asztalnál ülő monoton munkát jelent. Az intézmény mindkét telephelye – mely egykor a Berczelly család és Marshall báró tulajdona volt – műemlék jellegű kúria, nagy parkokkal körülvéve, a település középpontjában helyezkedik el. A lakhatási körülmények jelenleg szegényesek, ám idén 3 db 12 személyes új apartmanházat építenek, melyek terv szerint 2018 év végére készülnek el.

Ezzel az építkezéssel párhuzamosan az intézet mellett egy működő szociális gazdaság is elkezd szárnyait bontogatni, és mint azt fent már említettük, remélhető az intézet és a szociális farm jövőbeni együttműködése, ahol a fogyatékkal élő emberek dolgozhatnak a kertben, szabad levegőn. Lehetőségük lesz állatokkal is foglalkozni, kézműves tevékenységet is végezni, ami igazoltan is hozzájárul rehabilitációjukhoz

A projekttalálkozó eseményei

November 26-án - amint a hét partnerszervezet résztvevői megérkeztek - Kinga Petro de Chalendar meghívta a csapatot vidéki kastélyába. Ő és férje, Philippe hazai és nemzetközi projekteket indítanak a környéken a helyi életminőség javítása érdekében. A kastélyban egy rövid előadás keretében tájékozódhattunk a berceli projektekről majd Philippe egy rövid csellókoncertet is tartott a csapatnak a szalonban, hogy igazán emlékezetes és rendhagyó legyen a találkozó megnyitása.

Másnap, november 27-én, a reggeli ülésen a projekt minden résztvevő szervezete bemutatkozott. A résztvevők nagy érdeklődéssel hallgatták egymást, és nagy várakozással

2018. január

tekintettek a jövőbeli közös munkára. Szakmai látogatásunk során a környékbeli *MagosVölgy Ökológiai Gazdaságban* (Terény) jártunk, mely 2 éve minősített ökológiai gazdaságként működik, és CSA (Community Supported Agriculture = Közösség Által Támogatott Mezőgazdaság) rendszerben értékesítik a terményeiket budapesti felvevőpiaccal. Dezsény Zoltán gazdálkodótól megtudhattuk, hogy két év alatt számos hibát követtek el, de a tapasztalatokat folyamatosan feldolgozzák és ez alapján fejlesztik a működésüket. Az elmúlt évek során kísérletet tettek alacsony iskolai végzettségű, hátrányos helyzetű munkavállalók foglalkoztatására, ám ez annyi többlet feladatot jelentett számukra, ami veszélybe sodorta a gazdaságosságot, így egyelőre letettek erről a tervről. Ám a jövő titkai kifürkészhetetlenek. Ha a törvény egy kicsit többet támogatja azokat, akik segítői pozícióban dolgoznak, a segítség szelleme növekedni fog.

November 28-án meglátogattuk a faluban található *Harmónia Rehabilitációs Intézetet*. Szemtanúi lehettünk, hogy bizony óriási szükség van a lakhatási körülmények javítására, mely idén év végére remélhetőleg megvalósul. A szociális farmra is nagy szükségük van, hogy fejlesztő hatású elfoglaltságot tudjanak az ott élőknek nyújtani. Kiderült, hogy sajnos szakképzett munkaerőhiánnyal is küzdenek. A nehézségek ellenére nagyon bizakodóak a szakemberek, várják a változást.

Kik alkotják a Revitalist projekt partnerségét?

Magyar Minőségi Komposzt Társaság, HU – A társaság alapvető célkitűzése a biohulladékok komposztálási ismereteinek terjesztése és gyakorlatának népszerűsítése nemzeti és nemzetközi szinten.

Diverzitás Alapítvány, HU – Gödöllői civil szervezet, melynek fő tevékenysége az esélyegyenlőség, a hátrányos helyzetű emberek munkahelyi és társadalmi integrációjának elősegítése.

Ruskin Mill Trust, UK – Oktatási intézmény, amely 1986 óta több száz hátrányos helyzetű diákkal dolgozik az Egyesült Királyságban.

Tiszasas község, HU – A községet az alacsony életszínvonal és az átlagosnál magasabb munkanélküliségi ráta jellemzi, ezért a település sok szempontból ideális tesztelési lehetőséget nyújt a Revitalist projekt ideje alatt kidolgozott képzés számára. A tervek szerint a községben szociális farmot fognak létrehozni, mely a projekt tesztfarmja lesz.

WWOOF Magyarország, HU – Fő tevékenységük a biogazdaságokban elhelyezkedni vágyó önkéntesek hálózatának működtetése Magyarországon, WWOOF központ és szociális farm kiépítése Bercelen.

Dél-Csehországi Egyetem Mezőgazdasági Kara, CZ – Az intézmény fókuszában a fenntartható mezőgazdaság áll, az alternatív gazdálkodási rendszerek megismertetése, a biogazdálkodás és a szociális farmgazdálkodás népszerűsítése.

Agricoltura Capodarco Società Cooperativa Sociale, IT – Multifunkcionális biogazdaság Róma külvárosában. 1978-ban Grottaferrata-ban (Rómában) hozták létre a közösséget, ahol a fogyatékkal élők és a hátrányos helyzetűek csoportjával kezdtek mezőgazdasági tevékenységet folytatni.

2018. január

Délután került sor a találkozó legizgalmasabb részére, amikor a projektünk lényegéről, a „szellemi termékekről” beszéltünk. Az angliai Ruskin Millből érkezett partnerek röviden és szemléletes módon (minden résztvevőt bevonva egy játékba) ismertették a *gyakorlati készségek fejlesztésén alapuló terápiás nevelés módszerét (PSTE)*, amely módszer átvétele és hazai viszonyok közé ültetése jelenti projektünk lelkét.

Mit jelent a PSTE?

A PSTE (*Practical Skills Therapeutic Education*) módszer egy adott földrajzi hely vagy környék múltjának ismeretén alapszik, amelyet geológiai és antropológiai szempontból is vizsgál, majd ezt a tudást adott módszerekkel a jelenbe visszahozza. A módszer fontos sajátossága, hogy az emberek számára a gyökereikkel való újrakapcsolódás az odatartozás és az érzelmi biztonság érzését eredményezi. A személyes elkötelezettség, az egyén tájhoz való személyes kötődése nagyon gyakorlatias és költséghatékony módon jön létre gyakorlati és kézműves tevékenységek révén, amire példa lehet a biokertészetben végzett munka vagy komposztálás. A PSTE a vidék újjáélesztését az emberek újjáélesztése révén valósítja meg.

A hátrányos helyzetű emberekkel foglalkozó magyarországi szociális farmok nagymértékben tudják hasznosítani a PSTE módszert terápiás tevékenységek kifejlesztésére, amelyek segítségével meg tudnak birkózni a végfelhasználókkal kapcsolatos kihívásokkal és dolgozni tudnak az érzelmi és kognitív fejlesztésük érdekében.

November 29. volt a találkozó utolsó napja, mikor a projekt egy fontos feladatával, a „disszemináció” témájával foglalkoztunk (a projektek eredményeinek terjesztése annak érdekében, hogy a projekt által kiváltott hatás és ezáltal a projekt megvalósítására fordított források hasznosulása a lehető legnagyobb legyen). A találkozó utolsó napján rögzítettük a következő hónapok feladatait is, hiszen a projektmunka nem csak a személyes találkozások alkalmával folyik, folyamatos kutatómunkát, együttműködést igényel. A projektünkről készült egy rövid [videó](#) is, ha felkeltettük érdeklődését, kérem tekintse meg!

Projekt információk

Projekt címe: Revitalist – Szociális Farm Mentor Tréning

Rövid név: Revitalist

Projekt időtartama: 3 év

A projekt indulási ideje: 2017. szeptember 1.

A projekt vége: 2020. augusztus 31.

Projekt gazda: Magyar Minőségi Komposzt Társaság

A programban résztvevő országok: Magyarország, Egyesült Királyság, Csehország, Olaszország

A program megnevezése: Erasmus+ KA2 Stratégiai partnerségek

Alprogram megnevezése: Vocational training

Szerződés szám: 2017-1-HU01-KA202-035932

A projekt weboldala: <http://www.revitalist.eu/>

Elérhetőség: revitalist@googlegroups.com

2018. január

Viszont látásra!
A Revitalist Csapat